

نشست تهران؛

چهار قدرت منطقه‌ای و معماری امنیت بومی

علیرضا عنایتی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در عربستان سعودی در یادداشتی برای ایرنا با تأکید بر ظرفیت نشست چهارجانبه تهران برای شکل‌گیری نظم امنیتی بومی در منطقه، تصریح کرد که ایران، عربستان، پاکستان و ترکیه می‌توانند با تکیه بر توانمندی‌های مشترک خود، نقش رهبری‌کننده‌ای در تقویت صلح، ثبات و امنیت منطقه ایفا کنند.
برای نخستین بار در دهه‌های اخیر، چهار قدرت بزرگ منطقه‌ای در تهران گرد هم آمدند تا چشم‌اندازی مهم را محقق سازند. ایران، عربستان سعودی، پاکستان و ترکیه می‌توانند با بهره‌گیری از دارایی‌های طبیعی، جمعیتی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی مشترک خود، نقشی رهبری‌کننده در منطقه ایفا کنند؛ نقشی که ریشه در توانمندی‌های بومی دارد و به تقویت صلح، ثبات، امنیت و توسعه می‌انجامد.

۱. بارزترین ویژگی نشست تهران، تأکید آن بر «خودتاکایی» است؛ رویکردی که بر این شناخت استوار است که امنیت «وارداتی» یا امنیت تحمیل‌شده از بیرون، نمی‌تواند به ثباتی پایدار منجر شود. در واقع، تحولات منطقه‌ای در دو سال گذشته، پیچیدگی‌های «معمای امنیت» را آشکار ساخته و نشان داده است که حضور نیروهای خارجی نه تنها امنیت به ارمغان نیاورده، بلکه در بسیاری از

عبدالباری عطوان تحلیلگر عرب:

دوران سلطه آمریکا سر آمده

است

عربستان با نزدیک شدن به ایران قوی تر می شود

عبدالباری عطوان تحلیلگر عرب طرح‌ها و برنامه های آمریکا در منطقه را شکست‌خورده دانست و گفت، با شکل‌گیری معادلات جدید، منطقه شاهد پایان یافتن دوران سلطه آمریکا است.

به گزارش روز سه‌شنبه ایرنا، عطوان با انتشار ویدیویی در صفحه ایکس خود نوشت: بسیاری پیش‌بینی می‌کردند که من امروز همزمان با آغاز انتخابات اسرائیل، در مورد آن صحبت کنم اما شاید موضوع بسیار مهم‌تر از این انتخابات و شاید مهم‌تر از انتخابات آمریکا در هفته آینده، عزیمت هیئت‌ها و مقام‌های عالی‌رتبه‌ای از عربستان، پاکستان و ترکیه به ایران باشد.

عطوان این دیدار را ناگهانی و بسیار مهم دانست و گفت: خالد بن سلمان وزیر دفاع و سومین مقام عالی‌رتبه پس از پادشاه و ولی‌عهد در عربستان است، عاصم منیر فرمانده ارتش پاکستان که در این کشور بسیار با نفوذ است و ابراهیم کالن رئیس دستگاه اطلاعاتی ترکیه به تهران رفتند تا با مقام‌های ایرانی در مورد مسائل مهم منطقه گفت‌وگو کنند.

اذعان کشورهای عربی و اسلامی به پایان طرح امنیتی آمریکا در خاورمیانه
وی افزود: حضور این هیئت در این زمان خاص و پیش از انتخابات اسرائیل در تهران، تحول و تغییر مهمی در راهبردها و برنامه‌های کشورهای منطقه محسوب می‌شود و نشان می‌دهد کشورهای عربی و اسلامی منطقه به این نتیجه رسیده‌اند که طرح امنیتی آمریکا در خاورمیانه به پایان راه رسیده است، دونالد ترامپ نیز در انتخابات میان‌دوره‌ای آمریکا برنده نخواهد بود، آمریکا شتابان از منطقه عقب‌نشینی خواهد کرد و هواپیماها و ناوهای هواپیمابر و کشتی‌هایش را از این منطقه خارج خواهد کرد.
این تحلیلگر عرب ساکن لندن در ادامه گفت: برنامه‌ها و طرح‌های آمریکایی در خاورمیانه اگر نگوییم شروع به فروپاشی کرده، باید گفت در آستانه فروپاشی است. آمریکا در منطقه نفس‌های آخرش را می‌کشد و ایران نیز با مقاومت خود در این تجاوز آمریکایی – اسرائیلی شکست نخورده است.

عطوان تأکید کرد، رژیم صهیونیستی اکنون در شرایط بسیار بدی به سر می‌برد و وضعیت آمریکا از آن هم بدتر است، تهدیدهای ترامپ کارساز نبوده و تجربه نشان داده است که پیوسته دروغ می‌گوید، او اکنون خوب می‌داند چه چیزی در انتظارش است، منطقه اکنون در آستانه تغییر و در حال بهبودیافتن از شرایط بد گذشته و جنگ‌های آمریکا و اسرائیل و دخالت‌های خارجی است،وی خاطرنشان کرد دوران جدیدی در منطقه آغاز شده است و تحولات اخیر نشان می‌دهد دوران سیطره آمریکایی و اسرائیلی در منطقه به پایان رسیده است.

عطوان همچنین در مورد وضعیت کشورهای منطقه گفت: ایران قوی است و عربستان نیز با نزدیک‌شدن به ایران قوی‌تر می‌شود و نه با دشمنی با ایران این تحلیلگر عرب در مورد رئیس‌جمهوری آمریکا نیز گفت: ترامپ منطق و حکمت لازم را ندارد، او بسیار دروغگو است،سخنات زیادی بر زبان می‌آورد؛ اما به آن عمل نمی‌کند و به همین دلیل است که می‌گوییم او شایسته اعتماد نیست. آیا شما رئیس‌جمهوری را در دنیا دیده‌اید که این‌گونه به لیبی حمله کند و آن کشور را کتیف توصیف کند؟ فکرش را بکنید او کشورهایی مانند لیبی و سومالی و هائیتی را کتیف می‌نامد کی بعد عذرخواهی می‌کند و از مردم و رهبران لیبی تشکر می‌کند، مقام‌های لیبی پس از سخنان او گفتند ترامپ باید عذرخواهی کند و البته او هم عذرخواهی کرد، ترامپ متوجه شد اشتباه کرده و نباید به این شکل در مورد کشورهای دیگر سخن می‌گفت.

بین الملل

موارد، به بی‌ثباتی بیشتر دامن زده است. بر اساس بیانیه مشترک، شرکت‌کنندگان توافق کرده‌اند که گفتگوهای خود «به‌منظور تقویت همکاری میان چهار کشور منطقه – از جمله در حوزه‌های صلح و امنیت منطقه‌ای –» ادامه دهند و بدین‌سان، چارچوب امنیتی «درون‌زا» (برآمده از درون منطقه) را جایگزین امنیت وارداتی کنند. وزیر خارجه عمان می‌گوید کشورهای منطقه باید مسئولیت طراحی، توسعه و اجرای ساختار امنیتی جدید را خود بر عهده بگیرند و پیش از آنکه راه‌حل‌های دیگری از خارج بر منطقه تحمیل شود، گفت‌وگوهای فراگیر منطقه‌ای را آغاز کنند.

۲. نشست تهران که چهار قدرت کلیدی منطقه‌ای را گرد هم آورد،

بازتاب گسترده نشست تهران در جراید پاکستانی؛

فراخوان برای اتحاد منطقه‌ای

عربستان و ترکیه بر گزراش شد جایی که مقام‌های بلندپایه ایران بر حمایت خود از راهکارهای منطقه‌ای برای رسیدگی به چالش‌های پیش‌رو تأکید کردند.

روزنامه نوای وقت با استناد به اظهارات دکتر پزشکیان در دیدار مشترک فرمانده ارتش پاکستان، وزیر دفاع سعودی و رئیس دستگاه امنیتی ترکیه نوشت: رئیس‌جمهور ایران تأکید کرد که وحدت اسلامی راهکار جلوگیری از تجاوزات رژیم اسرائیل است.

به گزارش ایرنا؛ بیانه مطبوعاتی نشست چهارجانبه ایران، پاکستان، ترکیه، عربستان دربارۀ امنیت و ثبات منطقه‌ای شب گذشته منتشر شد؛ در این بیانه آمده است: شرکت کنندگان توافق کردند که گفتگوها به منظور تقویت همکاری فی مابین چهار کشور منطقه‌ای از جمله در زمینه صلح و امنیت در منطقه را ادامه دهند.

این بیانه می‌افزاید: سردار سرلشکر محسن رضایی دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران میزبان این جلسه بود.

همچنین در این بیانه آمده است: شاهزاده خالد بن سلمان وزیر دفاع عربستان سعودی، جناب آقای عاصم منیر فرمانده نیروهای مسلح پاکستان و جناب آقای ابراهیم کالین رئیس سرویس اطلاعات ترکیه در این جلسه شرکت کردند.

این بیانه در پایان تأکید می‌کند: شرکت کنندگان توافق کردند که گفتگوها به منظور تقویت همکاری فی مابین چهار کشور منطقه‌ای از جمله در زمینه صلح و امنیت در منطقه را ادامه دهند.

همچنین مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور کشورمان در دیدار روسای هیات‌های پاکستان، عربستان و ترکیه با تأکید بر ضرورت تقویت وحدت و همکاری میان کشورهای اسلامی تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران با اعتقاد راسخ و اراده‌ای جدی، آمادگی دارد در مسیر تعمیق همکاری‌های منطقه‌ای، رفع اختلافات و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشترک کشورهای اسلامی گام بردارد و از هر تفاهمی که به تقویت وحدت، انسجام، امنیت و توسعه منطقه منجر شود، حمایت کند.

هفته‌های اخیر، دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان انتظارات جدی‌ای را مطرح کرده‌اند. به نوشته آسوشیتدپرس، دو گروه از دانش‌آموزان دبیرستانی از برخی از این امتیازات استقبال کردند اما خواستار ادامه اعتراضات شدند.
امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه گفت که دولت این کشور برای رسیدگی به «خواسته‌های مشروع» معترضان «اقدامات اساسی» اتخاذ خواهد کرد.

وی با اذعان به اینکه مقام‌های فرانسوی ابعاد تظاهرات یک هفته پیش را «اصلا پیش‌بینی نکرده بودند» افزود: انتظار می‌رود شنبه آینده نیز روز پرخطری باشد.
برنامه‌ریزی نامتعادل و امکانات نامناسب مدارس، جایگزینی معلمان غایب، کلاس‌های شلوغ و فشار تحصیلی ناشی از سیستم پذیرش دانشگاه‌ها از جمله مواردی است که در هفته‌های اخیر موجب اعتراضات شدید دانش‌آموزان شده است.

نشان‌دهنده فاصله گرفتن از رویکردهای حذفی است که بازیگران اصلی را به حاشیه می‌راند. کنار گذاشتن بازیگران کلیدی از ساختار امنیت منطقه‌ای، ناگزیر به قطبی‌سازی می‌انجامد و راه را برای واگرایی، بدگمانی، بی‌اعتمادی و ازهم‌گسیختگی هموار می‌کند. در مقابل، کشورهای منطقه باید از طریق مشارکت فعال تمامی قدرت‌های تأثیرگذار محلی، نظامی بومی را در منطقه پایه‌ریزی کنند. نشست تهران بر این نکته تأکید ورزید که امنیت منطقه‌ای، تلاشی فراگیر است و نمی‌توان آن را در چارچوب تک‌تک کشورها به‌صورت مجزا تعریف کرد. به علاوه، رویکردی که صرفاً بر نظامی‌گری استوار باشد، نمی‌تواند به‌طور مؤثر امنیت آفرین باشد.

۳. در این چارچوب، نقش آفرینی ایران و عربستان سعودی – به‌عنوان دو کشور بزرگ و بازیگر کلیدی منطقه‌ای مهم است؛ با این انتظار که آن‌ها به مسئولیت ذاتی خود برای کمک به برقراری صلح و ثبات در منطقه عمل کنند. مسائل منطقه‌ای و پرونده‌های خاص منطقه‌ای می‌توانند موضوعاتی برای گفتگو میان ایران و عربستان سعودی باشند.

۴. نشست تهران، درست مانند توافق یکن، بر ناکامی رژیم صهیونیستی به عنوان بازیگری مخرب و بی‌ثبات‌کننده تأکید ورزید و نشان داد که این رژیم هیچ جایگاهی در منطقه ندارد. در مقابل چهار کشور بزرگ منطقه می‌روند تا بنیاد نظامی نوین را پس از دهه‌ها برای منطقه پی‌ریزی نمایند. ممکن است راه طولانی در پیش باشد ولی به قول معروف طریق آلف میل یبدا بمیل ...

بازتاب گسترده نشست چارجانبه تهران

در رسانه‌های عربی

نشست چهارجانبه تهران با حضور مقام‌های ارشد ایران، عربستان سعودی، ترکیه و پاکستان، بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های عربی داشته است؛ رسانه‌هایی که این دیدار را در چارچوب تلاش‌های دیپلماتیک برای کاهش تنش‌های منطقه‌ای، تقویت هماهنگی‌های امنیتی و بررسی راهکارهای حفظ ثبات در منطقه مورد توجه قرار داده‌اند.
به گزارش اسپنا، بخش عربی خبرگزاری رویترز گزارش داد مقامات ارشد عربستان سعودی، ترکیه و پاکستان روز دوشنبه در تهران با مقامات ایرانی دیدار کردند تا از شدت درگیری‌های منطقه‌ای بکاهند.

بخش عربی شبکه بی‌بی‌سی گزارش داد مذاکرات در تهران بین طرفین توافق مکه و مقامات ایرانی آغاز شد و پزشکیان در این دیدار خواستار «وحدت منطقه‌ای» شد.

شبکه الجزیره پس از تشریح نشست تهران گزارش داد نشست چهارجانبه‌ای بین مقامات کشورهای عضو توافقنامه مکه و مقامات ایرانی روز دوشنبه در تهران آغاز شد تا در مورد تلاش‌ها برای کاهش تنش در منطقه گفت‌وگو شود.

خبرگزاری آناطولی در بخش عربی خود ضمن پوشش این نشست اعلام کرد این نشست چهارجانبه شامل مقامات امنیتی و نظامی از ترکیه، عربستان سعودی، پاکستان و ایران است و به امنیت منطقه‌ای و حمایت از تلاش‌های میانجیگری بین‌المللگتن و تهران می‌پردازد.

شبکه خبری تی‌ارنی ترکیه گزارش داد کشورهای عضو «اتلاف مکه» روز دوشنبه در تهران، پایتخت ایران، با حضور مقامات امنیتی و نظامی ترکیه، عربستان سعودی و پاکستان، به عنوان بخشی از تلاش‌ها برای کاهش تنش‌های منطقه‌ای، تشویق گفت‌وگو بین ایالات متحده و ایران و حمایت از میانجیگری‌های دیپلماتیک برای مهار بحران، مذاکراتی را برگزار می‌کنند.

وبسایت تلویزیون العربی در تیتراژ گزارش خود در این باره با اشاره به نشست تهران نوشت این نشست با هدف مهار تشدید تنش‌ها در منطقه برگزار شده است.

وبسایت الخلیج با اشار به این نشست در تیتراژ گزارش خود نوشت عربستان سعودی، ترکیه و پاکستان در قلب تهران هستند. در یک تحول سیاسی قابل توجه، پایتخت ایران، روز دوشنبه میزبان رایزنی‌های امنیتی سطح بالا خواهد بود که مقامات ارشد کشورهای عربستان سعودی، ترکیه و پاکستان را با رهبری ایران گرد هم می‌آورد.

ترامپ:

ایرانی‌ها آدم‌های باهوشی هستند

و سلاح‌های تأثیرگذار می‌سازند

رئیس‌جمهور آمریکا در اعترافی تلخ اذعان کرد که ایرانی‌ها باهوش هستند و سلاح‌های تأثیرگذاری می‌سازند.
به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از شبکه الجزیره، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، با اشاره به توانمندی‌های نظامی ایران اعتراف کرد: ایرانی‌ها باهوش هستند و سلاح‌های تأثیرگذاری می‌سازند، اما ما شکست سختی به آن‌ها وارد کردیم،وی برای توجیه حمله غیرقانونی علیه ایران و همراهی با رژیم صهیونیستی مدعی شد: ایران تنها دو هفته تا دستیابی به یک موشک هسته‌ای فاصله داشت و افزود که این کشور بزرگ‌ترین حامی تروریسم در جهان است.
رئیس‌جمهور آمریکا همچنین ادعا کرد: ما کنترل کامل اوضاع در تنگه هرمز را در دست داریم و از این تنگه نفت بیشتری نسبت به پیش از جنگ عبور می‌دهیم.

رئیس‌جمهوری مکزیک:

پیروزی لولا، نفسی تازه برای منطقه

آمریکای لاتین است

کلاتودیا شینبناوم، رئیس‌جمهوری مکزیک، با تبریک پیروزی لوئیز ایناسیو لولا داسیلوا، همتای برزیلی خود، در دوم انتخابات ریاست‌جمهوری، این نتیجه را «نفسی تازه برای آمریکای لاتین و کارائیب» توصیف کرد و بر آمادگی مکزیک برای تقویت روابط دوجانبه با برزیل تأکید کرد.

به گزارش ایرنا از پرنسا لاتینا، رئیس‌جمهوری مکزیک در آغاز نشست خبری معمول خود، ضمن ابراز خرسندی از پیروزی لولا داسیلوا، با انگشتان یک دست خود حرف «L» حرف نخست نام این نامزد حزب کارگران برزیل، را شکل داد؛ حرکتی که با کارزار انتخاباتی وی پیوند خورده است. کلاتودیا شینبناوم اظهار داشت: از پیروزی لولا در برزیل بسیار خوشحالم. به لولا و مردم برزیل تبریک فراوان می‌گویم. این پیروزی نفسی تازه برای آمریکای لاتین و کارائیب است. بسیار، بسیار خوشحالم.

رئیس‌دولت مکزیک روز گذشته، اندکی پس از اعلام پیروزی همتای برزیلی خود، در پیامی در شبکه اجتماعی ایکس، از دموکراسی تمجید کرد و گفت: مردم برزیل پیروز شدند.شینبناوم همچنین در جریان تماس تلفنی روز دوشنبه خود با لولا، پیروزی مجدد وی در انتخابات ریاست‌جمهوری را تبریک گفت، و دو طرف برای دیدار در آینده نزدیک توافق کردند.وی در پیامی کوتاه در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: امروز با رئیس‌جمهوری لولا صحبت کردیم. از پیروزی او بسیار خوشحالم. توافق کردیم به‌زودی دیدار کنیم.
پشتتر، وزارت امور خارجه مکزیک نیز در همین شبکه اجتماعی، انتخاب مجدد لولا را به وی و مشارکت مردم این کشور بزرگ آمریکای جنوبی در انتخابات ریاست‌جمهوری تبریک گفت.این وزارتخانه اعلام کرد: مکزیک بار دیگر بر اراده خود برای ادامه دوستی، گفت‌وگوی سیاسی و همکاری دوجانبه، به سود مردم هر دو کشور و آمریکای لاتین، تأکید می‌کند.